

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาเพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนทางเลือกด้านศิลปะการละครสำหรับเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้เป็นโรงเรียนสอนการแสดงละครที่นำการแสดงหมอลำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับศิลปะการละครสมัยใหม่ โดยจะทำการศึกษาทัศนคติ ความต้องการ และความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียนซึ่งข้อมูลที่ได้มาสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมจากงานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทาง และความรู้ประกอบการศึกษาต่อไป
2. ศึกษาข้อมูลโดยทำการสำรวจและวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้
  - ข้อมูลด้านการบริหารจัดการขององค์กรที่มีลักษณะการทำงานใกล้เคียงกับโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม
  - ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนทางเลือกและระบบการศึกษาทางเลือกเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในโรงเรียน
  - ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้านประเภท"หมอลำ"ที่สามารถนำมาเชื่อมโยงเข้ากับศิลปะการละครร่วมสมัยได้
3. ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
สัมภาษณ์บุคคลระดับผู้บริหาร เช่น ผู้อำนวยการ ผู้จัดการขององค์กรที่มีลักษณะการดำเนินงานใกล้เคียง ทั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็น แนวทางในการบริหารจัดการจากหน่วยงานที่ได้ทำการศึกษา
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ทั้งทางทฤษฎี และการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สรุปความเพื่อให้ทราบ

- การบริหารจัดการ และการดำเนินงานขององค์กรที่ได้คัดเลือก เพื่อสรุปหา รูปแบบ และวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อจัดทำแบบจำลองการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งเป็น แนวทางสนับสนุนให้โรงเรียน มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอน รูปแบบการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้าง หลักสูตรที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเยาวชนและชุมชนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ

- รวบรวม และสรุปเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของการแสดงหมอลำ ที่สามารถนำมา เชื่อมโยงเข้ากับศิลปะการละครร่วมสมัย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ

- ประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงทุน และการดำเนินงาน

5. สรุปข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปในจังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับ

- ความต้องการและทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชน มหาสารคาม

- รูปแบบและแนวทางในการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรม ต่างๆของโรงเรียน

6. สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน และ การจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่ม ประชาชนทั่วไปในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น3ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนและการจัด กิจกรรมในโรงเรียน และตอนที่3 คือ ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียน

ทำการแจกแบบสอบถามตามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มประชาชนทั่วไปในจังหวัดมหาสารคาม สุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มโดยยึดหลัก กระจายโครงสร้าง

7. วิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมาย ใน ประเด็นดังต่อไปนี้

- ความต้องการและทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

- รูปแบบการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆของโรงเรียน

8. วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ดำเนินการจัดทำโครงสร้างองค์กร รูปแบบการบริหาร จัดการ หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการประมาณค่าใช้จ่ายทาง การเงิน

9. สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทาง และข้อเสนอแนะเพื่อการจัดตั้งโรงเรียน
ทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม

3.2 กลุ่มประชากรที่ศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถาม มีจุดประสงค์เพื่อสอบถาม
ทัศนคติความคิด และความคาดหวังของประชากรในจังหวัดมหาสารคามที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียน
ทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม ตลอดจนความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียน
การสอน การจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนของ
โรงเรียน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
จากการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2} \dots\dots\dots (1.1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ที่ต้องการใช้ในการศึกษา)

N แทน ขนาดของประชากร (ในพื้นที่ที่จะศึกษา)

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5% คือ e = 0.05

โดยจำนวนประชากรในจังหวัดมหาสารคามมีจำนวนทั้งสิ้น 936,489 คน¹ เมื่อ
คำนวณออกมาแล้วสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรได้ทั้งสิ้น 400 คน

กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษามีทั้งสิ้น 2 กลุ่ม ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มนักเรียน, นักศึกษาจำนวน 200 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยแจก
แบบสอบถาม ในสถาบันการศึกษาต่างๆในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษา
ทัศนคติ ความคาดหวัง และความต้องการของกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียน
ทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม

¹ การเมืองการปกครอง, <<http://www.mahasarakham.go.th/doc/b2.doc>>,

2. กลุ่มประชาชนทั่วไปจำนวน 200 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างเน้นการแจกแบบสอบถามตามสถานที่สาธารณะทั่วไปโดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ ความคาดหวัง และความต้องการของกลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม

ในการศึกษากลุ่มเป้าหมายดังกล่าว จะสำรวจเฉพาะพื้นที่ในเขตจังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโครงการโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาทัศนคติ ความคาดหวัง และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดวางหลักสูตรรูปแบบการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยจะกำหนดเครื่องมือในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์จะเป็นคำถามปลายเปิดแบบมีโครงสร้าง โดยมีหัวข้อในการสัมภาษณ์ให้มีความครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดประเด็นต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองเพื่อให้ได้คำตอบครบถ้วนตามประเด็นเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. แบบสอบถาม

ใช้การสุ่ม โดยให้กลุ่มนักเรียน, นักศึกษา และประชาชนทั่วไปในจังหวัดมหาสารคามที่มีความสนใจ และให้ความร่วมมือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม ซึ่งจะทำแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ชุด เพื่อศึกษาความต้องการ และความสนใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียน วิธีดังกล่าวจะส่งผลให้การศึกษานี้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางสำหรับใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลได้อีกทางหนึ่งด้วย

3.4 แผนการดำเนินงานของโครงการ

เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคามเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ก่อให้เกิดความคุ้มค่าทั้งในด้านสังคม

และเศรษฐกิจ จึงควรมีการวางแผนการดำเนินงานด้วยการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เตรียมการโดยการสำรวจความต้องการ และทัศนคติของประชาชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามที่มีต่อการจัดตั้งโรงเรียนทางเลือกบ้านละครชุมชนมหาสารคาม และสำรวจองค์กรที่มีลักษณะการดำเนินงานใกล้เคียง หรือเกี่ยวข้องกันกับโรงเรียน
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสื่อการแสดงผล และนำมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างหลักสูตร และการจัดกิจกรรมในโรงเรียน
3. กำหนดรูปแบบการเรียนการสอน หลักสูตร และการจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดองค์กร และการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เป็นที่รู้จัก
4. การจัดเตรียมสถานที่ตั้งโรงเรียน กำหนดพื้นที่ใช้สอยของสำนักงานและห้องเรียน
5. ประเมินวิเคราะห์ความเหมาะสมในการลงทุน
6. สรุปผลและเสนอแนะการดำเนินงาน

3.5 ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการศึกษาโครงการ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2548 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 (ระยะเวลา 19 เดือน)